

Отже, стратегія транспортного обслуговування визначає успіх підприємства в умовах сучасного ринкового середовища. Грамотно розроблена стратегія дозволяє не лише економити ресурси та оптимізувати витрати, але й створює конкурентні переваги та сприяє підвищенню прибутку. Узагальнюючи сказане, можна зробити висновок, що врахування впливу стратегії транспортного обслуговування на прибуток є критично важливим для успішного функціонування підприємства в сучасних умовах.

Список використаних джерел:

1. Вінярська І. М. Організація роботи з постачальниками і оцінка їх роботи. Управління розвитком. Х.: ХНЕУ, 2018. 114 с.; 2. Карп І. М. Застосування логістичного підходу в управлінні промисловим підприємством. Актуальні проблеми економіки., 2015. 27 с.; 3. Мельник В. І. Використання логістичних методів в організації виробництва та реалізації продукції. Вісник. Х. :ХДЕУ, 2020. 17 с.

Музиченко М. В., канд. екон. наук
Державний біотехнологічний університет, Україна
Савчук С.С., здобувач вищої освіти ступеня бакалавр
Київський національний університет ім. Т. Г Шевченка, Україна

Глобальний ринок землі: виклики та способи їх подолання в Україні

Україна поступово намагається стати повноправним членом європейського економічного простору, у зв'язку з чим ринок землі у найближчій перспективі має відповідати Стандартам ЄС. Проте його відкриття для іноземців стане безпрецедентним для світу, зважаючи на володіння великими об'ємами чорноземів, що є стратегічно важливими для економіки України.

У 2022 році експортні обсяги української зернової продукції становили 6,34 млрд. дол. США у вартісному виразі (на 43% менше ніж у 2021 р.). При цьому 52,2% усього експорту припадало на Європу. Вартість експорту олійних культур становила 3,57 млрд. дол. США, овочів - 38 млн. дол. США [1].

Це свідчить про глобальне значення для України європейського ринку. Безперечний вплив має і скасування мит для українського експорту, яке було введено на початку війни. А подальший курс держави до євроінтеграції вимагатиме вільний обіг капіталу між державами Євросоюзу, що стосуватиметься і купівлі сільськогосподарських земель іноземцями.

Існує ряд досліджень про вплив іноземної власності на землю для країн, що розвиваються. Однією з основних переваг є притік нових інвестицій та позитивний ефект від масштабу (якщо інвестори купують землю у великих площах).

У високорозвинених країнах також допускають продаж землі іноземцям. Зокрема, у США у 2022 році площа сільськогосподарських земель, що перебувають у володінні іноземних компаній чи фізичних осіб, зросла на 8%. І

хоча ця площа становить лише 3,4% від загальної, питання вже хвилює державу, адже мова йде про продовольчу безпеку країни [2].

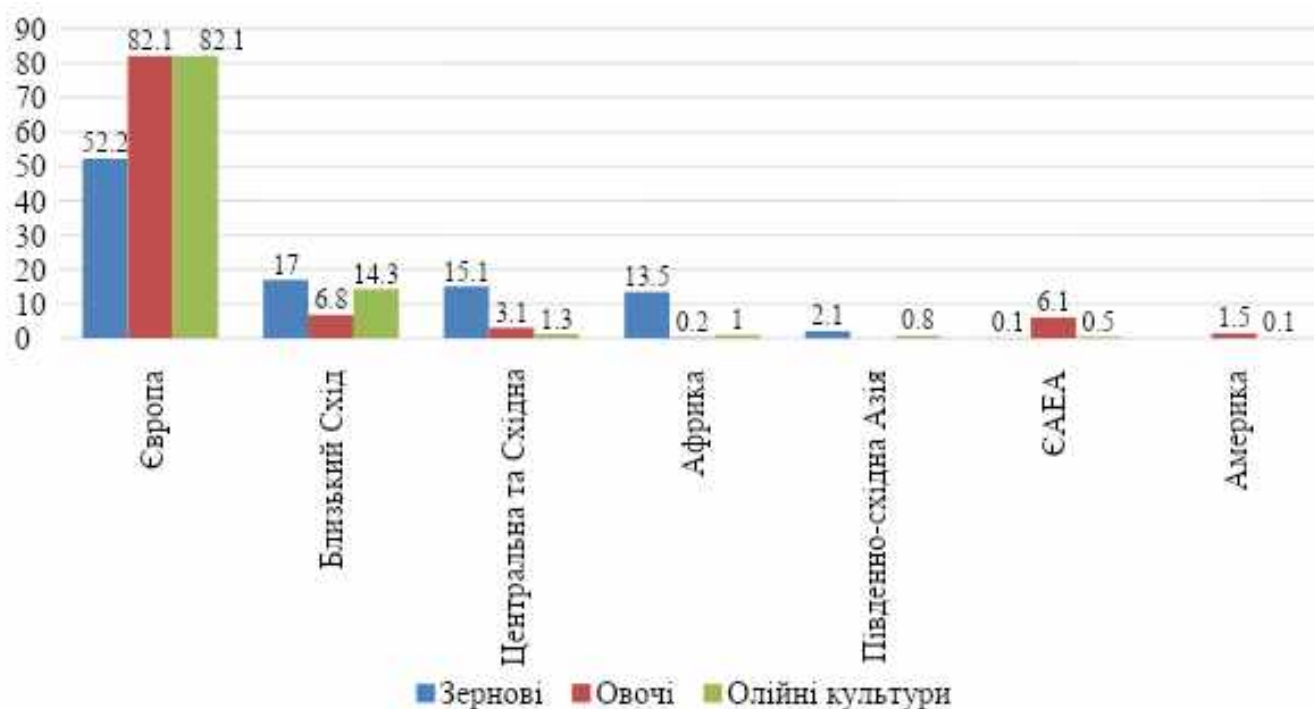

Рис. 1. Частка вартості експорту сільськогосподарської продукції по регіонах [1]

У Європейському Союзі відсутня пряма заборона щодо продажу землі громадянам інших країн. У Болгарії та Польщі існують ускладнення для купівлі землі іноземцями. Франція залишає за собою право примусово викупити будь-яке сільське угіддя площею більш ніж 2 га. В Угорщині та Словенії особи без громадянства цих країн мають право купити землю тільки якщо вони є громадянами держави-члена ЄС, ЄЗ чи Швейцарії [3].

Україні перш за все необхідно враховувати наявність потужного аграрного комплексу, що навіть під час війни приносить стабільний прибуток. Крім того, Україна володіє важливими для продовольчої безпеки світу запасами чорноземів. І буде необдуманим безконтрольне відкриття ринку землі іноземним компаніям, для яких родючі ґрунти України стануть значно привабливішою інвестицією ніж будь-яка. З іншого боку, післявоєнні реалії потребуватимуть значних інвестицій для розмінування сільськогосподарських угідь та відновлення зруйнованої інфраструктури. Тобто відкриття ринку землі для іноземців може бути швидким з метою залучення коштів до аграрного сектору країни, але досить небезпечним у перспективі рішенням.

Тим не менш, кроки у створенні ефективного ринку землі у рамках земельної реформи вже здійснені. З 1 липня 2021 року сільськогосподарські ділянки мають можливість купувати громадяни України у розмірі до 100 га на людину. 1 січня 2024 року таке право отримали і юридичні особи, якщо вони функціонують у рамках законодавства України. При цьому учасники цих

компаній не можуть бути громадянами інших держав. Максимальний розмір земельної ділянки становить 10 тис. га [4].

Щоб відкрити ринок землі іноземцям і при цьому запобігти втрат такого стратегічного ресурсу як чорноземи пропонується декілька варіантів набуття власності:

1. Довірче володіння землею. Його суть полягає у тому, що купує землю українська компанія, заснована громадянином України. Він та інвестор-іноземець укладають трастову угоду під юрисдикцією третьої держави [3]. Таким чином іноземний інвестор без права володіння землею отримує економічну вигоду від неї.

2. Структурування через заставу корпоративних прав. Юридична особа залучає фінансування для придбання землі. При цьому іноземні кредитори беруть у заставу частку в статутному капіталі. Тобто при неплатоспроможності юридичної особи кредитор матиме право на землю, яку зможе продати іншому громадянину України [3].

3. Укладання договору на придбання з відкладальною обставиною. Покупець землі, який може бути закордонним інвестором, зможе отримати у володіння земельну ділянку після скасування заборони на її продаж громадянам інших держав [3].

Таким чином, відкриття ринку землі громадянам інших держав може мати негативні наслідки на стратегічний розвиток України. Водночас, процес євроінтеграції неможливий без дотримання стандартів ЄС. Тобто, існує необхідність розробки підходів до збалансованого ринку землі в Україні, що враховуватиме інтереси держави та не суперечитиме засадам Європейського Союзу.

Список використаних джерел:

1. GrowUkraine. *Міністерство Економіки України*. 2023. URL: https://ucab.ua/files/GIU_2023_draft.pdf?fbclid=IwAR2F4x4cVxGZXBN01bDEsJBW8q9X06GNDu9N5Fz6binRP3Luh_wkQNHONv0; 2. Douglas L. Foreign-owned US farmland acres rose more than 8% in 2022 -USDA. *Reuters*. 2023. URL: <https://www.reuters.com/world/us/foreign-owned-us-farmland-acres-rose-more-than-8-2022-usda-2023-12-15/>; 3. Даців С. Продаж землі іноземцям: сценарії для України на шляху до ЄС. *Економічна правда*. 2024. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2024/02/16/709981/>; 4. Лівіцька А. Земельна реформа в Україні. Кінець і знову початок. *Юридична газета*. 2021. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/zemelne-agrarne-pravo/zemelna-reforma-v-ukrayini-kines-i-znovu-pochatok.html>.